

Álit

Í

løgtingsmáli nr. 165/2018: Uppskot til samtyktar um jarðhita og orkuloysnir, sum kunnu gagnnýta heita vatnið í føroysku undirgrundini til upphiting av sethúsum

Bárður Nielsen, Edmund Joensen, Kaj Leo Holm Johannesen, Magnus Rasmussen og Helgi Abrahamsen hava vegna Sambandsflokkin lagt málið fram 7. mars 2019 og eftir 1. viðgerð 28. mars 2019 er tað beint Rættarnevndini.

Nevndin hevur viðgjørt málið á fundi 10. og 24. apríl og 1. mai 2019.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við landsstýrismannin heilsu- og innlendismálum, Sirið Stenberg.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Kristin Michelsen, Magnus Rasmussen, Edmund Joensen Sonja Jógvansdóttir, Ruth Vang og Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur) tekur undir við, at landsstýrið fer at fyrireika og leggja fyri Løgtingið uppskot til løgtingslóg, sum hevur sum endamál at seta ferð á alternativa grøna orku til upphiting av sethúsum og øðrum virksemi á landi, við serligum denti á orkuloysnir við vanligum jarðhita og orkuloysnir, sum kunnu gagnnýta flógva vatnið í føroysku undirgrundini. Mælt verður til, at hesar orkuloysnir sleppa undan meirvirðisgjaldi av allari fløguni.

Meirilutin tekur undir við, at meira ferð verður sett á at náa málið, at Føroyar skulu verða sjálvveitandi við grønnari orku á landi longu í 2030.

Skulu vit náa málinum, er neyðugt at seta ferðina munandi upp og eisini at hugsa aðrar grønar orkumøguleikar saman við tradionellu vind- og vatnorkumøguleikunum.

Meirilutin vil vísa á, at vit í Føroyum hava vitað um flógvar keldur í undirgrundini í fleiri hundrad ár, og eru tær nevndar í skrivligum tilfari heilt afturi í 17. øld.

Í seksti og sjevti árunum, tá gongd kom á aling í Føroyum, vóru hesar keldur brúktar til hetta virksemið. Hetta við flógvum keldum í Føroyum er tí einki nýtt, men tað kann undra, at hesar keldur ikki hava verið meira umrøddar, tá nú so nógv hevur verið tosað og arbeitt fyri at fáa Føroyar sjálvveitandi við grønnari orku á landi.

Meirilutin er vitandi um, at nakað av jarðfrøðiligum kanningum og skrásetingum av keldum er gjørt, men at nógv vantar í, til komið er á mál við hesum. Tí er tað av alstórum týdningi og bráðneyðugt at seta nógv meira ferð á arbeiðið við miðvísium jarðfrøðiligum kanningum og skrásetingum av keldum í Føroyum. Flógva vatnið í føroysku undirgrundini kann fáa ein týðandi leiklut í upphitingini av húsum, um rætt verður atborið, og kann saman við elorkuni úr vindi og vatni gerast ein av loysnunum á orkutørvinum í framtíðini. Av hesum verður samfelagið tí minni bundið av olju til upphiting, og útlátið av CO2 verður munandi minni.

Við hesum orðum tekur meirilutin undir við málinum og mælir Løgtinginum til at samtykkja uppskotið.

Minnilutin (Ingolf S. Olsen) tekur støðu í tingsalinum.

Rættarnevndin, 1. mai 2019

Kristin Michelsen
Formaður

Magnus Rasmussen
næstformaður

Sonja J. Jógvansdóttir

Ruth Vang

Ingolf S. Olsen

Edmund Joensen

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur